

TADEUSZ FIJAŁKA

ur. 1947; Trzebiczyń

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, współczesność
Słowa kluczowe	projekt Lublin. W kręgu żywiołów - woda, MPWiK, woda, oczyszczalnia ścieków, kanalizacja, sprzęt używany w MPWiK, rzeka Bystrzyca, ulica Chopina

Lublin jest nieciekawym do zasilania w wodę, ale znacznie łatwiejszy do odprowadzenia ścieków

Lublin jest nieciekawym do zasilania w wodę, a znacznie łatwiejszy do odprowadzenia ścieków, ponieważ tymi dolinami prowadzi się kanały. Z małymi wyjątkami, bo ktoś nam nie pozwolił tam przez jakiś grunt przejść, a tak normalnie byłby spadek grawitacyjny. Ale myśmy to przebudowali i teraz jest już oddzielnie sieć kanalizacyjna od sieci deszczowej. Kanałów jest ponad dziewięćset kilometrów na terenie miasta, a wodociągowych około tysiąca kilometrów. Skąd ta różnica? Bo kanały nie muszą biec tak kwadratowo, tylko krócej, bo po przekątnej można prowadzić. Średnica największa kanału jest dwa i pół metra, tego, który dochodzi do oczyszczalni. To jest okrągły przewód wykonany z rury kanalizacyjnej żelbetowej, znajduje się na głębokości, pod rzeką Bystrzycą przechodzi, no i trafia na Hajdów, gdzie jest ta pompownia główna pompująca te wszystkie ścieki na teren oczyszczalni, podnosząc wysoko te ścieki do góry. Jakie są zagrożenia, jeżeli chodzi o kanały? Raz - jak źle jest wykonany, to mogą się zapadać, wyciekają ścieki i wtedy jest problem. W związku z tym mamy kamerowozy cyfrowe, które umożliwiają jazdę po kanale samochodem mini, czyli tą kamerą na kółkach. Dwa takie kamerowozy mamy. Jest możliwość nagrywania każdego fragmentu sieci, nagrywania wszystkich żyłtek w kanale, szczurów jest w niektórych rejonach dosyć sporo i szczury mają swoje wybudowane pałace i legowiska na przykład gdzieś tam na Kalinie, i tutaj stwierdziliśmy również przy Szopena coś takiego. Sprawa kolejna –wszystkie nasze urządzenia sprawdzają spadek, czy jest spadek, czy jest równo, czy jest przeciwspadek. Bo przeciwspadek, to dla kanału jest źle, bo nie spływają ścieki. Dopiero jakiś przepływ powoduje porywanie tego. Ale ogólnie powinien być spadek taki, żeby to płynęło sobie naturalnie. Poza tym te kamery umożliwiają nam wyszukiwanie jakichś elementów - na przykład pręt wystaje z boku, który hamuje

przeptyw. Wyszczerbiony kanał, przesunięte połączenia kanałowe i tak dalej, i tak dalej. Jak się nagra taki film z badanego odcinka, to jest materiał do przeprowadzenia naprawy metodą techniczną bezodkrywkową albo odkrywkową, to się później kwalifikuje, jak to zrobić. Czyli od strony diagnozowania już w tych latach dwutysięcznych mieliśmy możliwość korzystania z tego sprzętu.

Data i miejsce nagrania	2019-04-17, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"